

BIZTONSÁGI ADATLAP

Összhangban van az 1907/2006/EK rendelet (REACH), II. mellékletével

A kiállítás kelte: 2001.06.25.

1.) A keverék és a vállalat azonosítása:

1.1. Keverék azonosító **Chemistar ADL 30**

1.2. A keverék megfelelő felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználás
lúgadditív koncentrátum

Az élelmiszeripar különböző területén, a palackmosás kiváló lúgadditív készítménye. Ellenjavallt felhasználás nem ismert.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó cég neve: HungaroChemicals Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Cím: 4445 Nagycserkesz – Halmosbokor 6.

Telefonszám: +36-42-508-970 Fax: +36-42-500-039

Biztonsági adatlapért felelős elérhetősége: Fejlesztési csoport +36-42-508-973

A szállító cég neve: azonos a gyártóval

Forgalmazó cég neve: azonos a gyártóval

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

Telefonszám: 06-80-20-11-99 (díjmentesen hívható, zöld szám, 0-24h)

Cím: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

2.) Veszélyesség szerinti besorolás:

2.1. A keverék osztályozása

A keverék a 67/548/EGK és az 1999/45/EGK irányelveinek valamint későbbi módosításainak a rendelkezése értelmében veszélyesnek minősül, osztályozása az irányelvek alapján készült.

Veszélyjel:

Xi – irritatív

Veszélyszimbólum:

R-mondat:

R 36/38

R 41

A veszélyek meghatározása: Szem- és bőrizgató hatású
Súlyos szemkárosodást okozhat

2.2. Címkézési elemek

A 67/548/EGK, az 1999/45/EGK, a 648/2004/EK rendeleteknek és későbbi módosításainak megfelelő címkézés.

Chemistar ADL 30 lúgadditív koncentrátum	
Összetétel (veszélyes anyagok): Alkoholok-C12-18-etoxilált <20%, Izopropil-alkohol <10%, 2-Foszfonobután-1,2,4-trikarbonsav <10%, Foszforsav 1-5% Összetevők a 648/2004/EK rendelet szerint: 5-15% nemionos felületaktív anyag, 5-15% alkohol, 5-15% korrózió inhibitor, 5%-nál kevesebb szervesen sav	
Xi – irritatív 	R 36/38 Szem-és bőrizgató hatású R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni S 28 Ha az anyag bőrre kerül, vízzel bőven azonnal le kell mosni S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni
Az élelmiszeripar különböző területén, a palackmosás kiváló lúgadditív készítménye. Használat előtt olvassa el a keverék prospektusát.	
Mennyiség: Gyártási szám: Gyártási idő: a gyártási szám 5-10-ig karaktere Eltarthatóság:	Gyártó: Hungaro Chemicals Kft. 4445 Nagycserkesz-Halmosbokor 6. Tel.: +36-42-508-970 email: hunchem@t-online.hu www.hungarochemicals.hu

2.3. Egyéb veszélyek

Nem ismert. A személyi és/vagy a környezeti kockázatokra vonatkozó kiegészítő információkat jelen adatlap 11. és 12. rovata közli.

3.) Összetétel/összetevőkre vonatkozó adatok:

3.1. Keverék veszélyes összetevői

CAS-szám	EC-szám	Kémiai név	Veszélyjel, R-mondatok	Koncentráció
68213-23-0	500-201-8	Alkoholok-C12-18-etoxilált	Xn R 22, 41	< 20 %
67-63-0	200-661-7	Izopropil-alkohol	Xi, F R 11, 36, 67	< 10 %

37971-36-1	253-733-5	2-Foszfonobután-1,2,4-trikarbonsav	C R 34	< 10 %
------------	-----------	------------------------------------	-----------	--------

CAS-szám	EC-szám	Kémiai név	Veszélyjel, R-mondatok	Koncentráció
7664-38-2	231-633-2	Foszforsav (C>25%)	C R 34	1 – 5 %

A veszélyes összetevő(k) kockázataira utaló R mondatok teljes szövegét az adatlap 16. rovata közli.

4.) Elsősegélynyújtási intézkedések:

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tanács: Bőrrel való érintkezés után mindig mossunk kezet, vigyázzunk, hogy szembe ne kerüljön. A szennyezett ruházatot azonnal le kell venni. Használjunk megfelelő védőfelszerelést.

4.1.1. Belégzés esetén: Nem illékony keverék, rendeltetésszerű felhasználásánál belégzési veszély gyakorlatilag nem fordulhat elő.

4.1.2. Bőrrel való érintkezés esetén: Bőrrel való érintkezés után bőséges folyó vizes leöblítés és szappannal kézmosás. A szennyezett ruházatot el kell távolítani.

4.1.3. Szemmel való érintkezés esetén: Legalább 10-15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyó vízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Amennyiben szükséges a sérültet azonnal szakorvoshoz kell irányítani.

4.1.4. Lenyelés esetén: A szájüreget vízzel alaposan ki kell öblíteni, sok vizet kell itatni és azonnal orvosi kezelés szükséges. Hánytatni nem szabad.

4.1.5. Javaslat: Lenyelése esetén a felhígulás érdekében ittasunk sok vizet. A sérültet vigyük friss levegőre. A szennyezett ruhát azonnal le kell venni. Tegyük meg mindent az orvosi segítséget nyújtó személyek védelmére, segítsük a munkájukat.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Belégzés: Rendeltetésszerű felhasználásánál belégzési veszély gyakorlatilag nem fordulhat elő.

Bőr: Bőrkiszáradás, bőrpír.

Szem: Vörösség, égető érzés.

Lenyelés: Hasi fájdalom, hányinger.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Lenyelése esetén a felhígulás érdekében ittasunk sok vizet. A sérültet vigyük friss levegőre, a hideg ellen védjük. A szennyezett ruhát azonnal le kell venni, bő vízzel mosakodjunk meg. Tegyük meg mindent az orvosi segítséget nyújtó személyek védelmére, segítsük a munkájukat.

5.) Tűzvédelmi intézkedések:

Általános: Nem tűzveszélyes és nem éghető keverék.

5.1. Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag: Valamennyi szokásos oltóanyag felhasználható. Tűzoltó hab, vízszugár, tűzoltópor, széndioxid.

Az alkalmatlan oltóanyag: Nem ismeretes.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek

Hevítés hatására káros gőzök szabadulhatnak fel.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Az edényzet felmelegedése esetén porlasztott vízzel való hűtés javasolt. Javasolt az edényzet eltávolítása a veszélyes zónából. Használni kell az egyéni védőfelszerelést.

6.) Intézkedések véletlenszerű expozíciónál:

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében:

Belégzés: Rendeltetésszerű felhasználásánál belégzési veszély gyakorlatilag nem fordulhat elő. Nagy mennyiség kiömlésekor szellőztessünk.

Bőr: Viseljünk védőkesztyűt.

Szem: Viseljünk védőszemüveget.

Lenyelés: Kerüljük a keverék lenyelését.

6.1.2. A sürgősségi ellátók esetében:

Használjunk egyéni védőfelszerelést. A nem érintett személyeket el kell távolítani. A szennyezett ruházatot azonnal le kell venni, valamint bő vízzel való kézmosás szükséges.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

A kiömlött tömény keveréket talajba, élővizetekbe és kezelés nélkül közcatornába juttatni nem szabad. Lúgokkal, aktívklór tartalmú szerekkel nem kerülhet érintkezésbe.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

Kis mennyiség kiömlése esetén sok vízzel le kell öblíteni.

Nagy mennyiség esetén folyadék-megkötő anyaggal (homok, tőzeg) fel kell venni, összegyűjteni és elszállítani. A szennyezett területről a tárolóedényeket el kell távolítani. A maradék szennyeződést vízzel le kell öblíteni. A kiömlött mennyiséget zárható edényzetbe helyezük, a felület lemosásához mindig nagy mennyiségű vizet használunk. Csúszásveszélyre vigyázzunk. A helyiséget szellőztessük át.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Sürgősségi kapcsolatra vonatkozó információkat lásd az 1. szakasznál.

A személyi védőfelszerelésre az információ(k) a 8. szakasznál olvasható.

A hulladék kezelésre módszerek a 13. szakaszban található.

7.) Kezelés és tárolás:

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Használata során el kell kerülni a tömény keverék nagy mennyiségű kiömlését. A kezelés során be kell tartani az általános munkavédelmi utasításokat.

7.1.1. Óvintézkedés: A teljesen elszennyeződött ruházatot le kell venni. A szembe kerülést, a lenyelést el kell kerülni. Használjunk megfelelő védőruházatot, védőfelszerelést. A tárolóedényzetet mindig óvatosan kell nyitni. Lúgoktól tartsuk távol.

7.1.2. Általános foglalkozási higiénia: Használat közben étkezni, inni, dohányozni tilos. Használat után bőséges vízzel való kézmosás szükséges. A szennyezett ruházatot, védőfelszerelést el kell távolítani mielőtt az étkező területére lépünk.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Eredeti csomagolásban, jól lezárva, hűvös, száraz, napfénytől védett, fagymentes helyen, élelmiszerektől, lúgoktól, aktívklór tartalmú tisztítószerektől elkülönítve kell tárolni. Javasolt tárolási hőmérséklet 5-25°C. Az edényzetet mindig gondosan zárjuk vissza.

7.3. Meghatározott végfelhasználás

A keverékre vonatkozóan nem áll rendelkezésre.

8.) Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem:

8.1. Ellenőrzési paraméterek

25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet és módosítása a 13/2006. (III. 23.) EüM-FMM együttes rendelet alapján a magyarországi munkahelyi expozíciós határértékek vegyi anyagra vonatkozóan:

Foszforsav	ÁK-érték: 1 mg/m ³ CK-érték: 2 mg/m ³
Izopropil-alkohol	ÁK-érték: 500 mg/m ³ CK-érték: 2000 mg/m ³

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Munkavégzés során be kell tartani a vegyi anyagokkal folytatott tevékenység általános munkabiztonsági és munkahigiénés szabályait. A dolgozókkal meg kell ismertetni a keverék felhasználás munka egészségügyi előírásait. Fel kell hívni a dolgozók figyelmét a keverék irritatív hatására.

8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés: Biztosítani kell a munka közbeni és a munka utáni hideg-meleg vizes tisztálkodás lehetőségét. Védőfelszerelések elérhetőek legyenek.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések, egyéni védőeszközök:

Szem/arc védelem: Védőszemüveg használata.

Kézvédelem: Védőkesztyű használata. Az anyaga, vastagsága legyen vegyszerálló.

Testrészt védelem: Használjunk védőruházatot a kifröccsenések ellen.

Légzésvédelem: Kerüljük a hosszan tartó belélegzést.

Általános biztonsági és higiéniai intézkedések: A munkahelyen tilos enni, inni, dohányozni. A szennyezett ruházatot azonnal le kell venni, a munkaszünetek előtt kezet kell mosni. A műszak végén javasolt a bőrvédő krém használata.

8.2.3. Környezeti expozíció-ellenőrzések: A helyi és a nemzeti szabályozásokat be kell tartani.

9.) Fizikai és kémiai tulajdonságok:

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

<u>Megjelenési forma (halmazállapot):</u>	folyadék
<u>Szín:</u>	színtelen
<u>Szag:</u>	nem jellemző
<u>Relatív sűrűség (20°C -on):</u>	kb. 1,4 g/cm ³
<u>Oldhatóság (20°C -on):</u>	vízzel korlátlanul elegyedik
<u>pH érték (10g/l-es oldat 20°C -on):</u>	kb. 2
<u>Habzóképeség:</u>	nem habzó
<u>Olvadáspont:</u>	nincs adat
<u>Fagyáspont:</u>	nincs adat
<u>Forráspont:</u>	nincs adat
<u>Lobbanáspont:</u>	nincs adat
<u>Gőznyomás:</u>	nincs adat
<u>Öngyulladás hőmérséklet:</u>	a keverék önmagától nem gyullad

10.) Stabilitás és reakciókészség:

A keverék normális felhasználási és raktározási körülmények között stabil.

10.1. Reakciókészség

Erős lúgokkal, aktívklór tartalmú szerekkel ne kerüljön érintkezésbe.

10.2. Kémiai stabilitás

Kerüljük az erős napfényt, a hevítést, melegítést. Fagypon alatti tárolását hosszabb időn keresztül kerülni kell.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

Koncentrátum formájában, nagy mennyiség esetén az erős lúgokkal reakcióba léphet.

10.4. Kerülendő körülmények

A tárolási hőmérséklet 5-25°C legyen. Erős napfényt, meleg helyen, fagypon alatti tárolását kerülni el.

10.5. Nem összeférhető anyagok

Kerülni a lúgokkal, aktívklór tartalmú szerekkel való érintkezést.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Káros gőzök szabadulhatnak fel.

11.) Toxikológiai információk:

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Az expozíció különböző módjaira való információkat a keverék jellege, fizikai és kémiai tulajdonságai alapján adtuk meg. A dolgozókkal meg kell ismertetni a keverék toxikológiai tulajdonságait.

Veszélyes összetevő(k)re vonatkozóan:

Alkoholok-C12-18-etoxilált

Akut orális toxicitás LD50 patkány: 200-2000 mg/kg

Izopropil-alkohol

Akut orális toxicitás LD50 patkány: >2000 mg/kg

Foszforsav

Akut orális toxicitás LD50 patkány: 1530 mg/kg

11.2. A valószínű expozíciós útra vonatkozó információ

Bőr: Védőfelszerelés nélküli használat, hosszan tartó behatás során kisebb kiszáradás, bőrpír léphet fel a bőr felületén.

Szem: Szembe kerülve szemkárosodás léphet fel.

Lenyelés: A száj, a torok, a gyomor felmaródását okozhatja.

Belégzés: Hosszan tartó, zárt térben való belélegzés esetén köhögés léphet fel.

11.3. A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek

Bőr: Kiszáradás, bőrpír jelentkezhet.

Szem: Vörösség, égető, szúró érzés lehetséges.

Lenyelés: Hasi fájdalom léphet fel. Hányinger jelentkezhet.

Belégzés: Köhögés.

11.4. A rövid és hosszú távú expozícióból származó hatások, krónikus hatások

A keverékre nem áll rendelkezésre adat.

12.) Ökológiai információk:

12.1. Toxicitás

Használjuk a normál ipari munkaelőírások betartásával, elkerülve kijutását a környezetbe.

Veszélyes összetevő(k)re vonatkozóan:

Alkoholok-C12-18-etoxilált

EC50 (48h): 1-10 mg/l (Daphnia)

LC50 (96h): 1-10 mg/l (hal)

Biológiai lebonthatósága: >90%.

Izopropil-alkohol

EC50 (48h): >100 mg/l (Daphnia)

LC50 (48h): >100 mg/l (hal)

Biológiai lebonthatósága: >70%.

2-Foszfonobután-1,2,4-trikarbonsav
LC50 (48h): 3440 mg/l (hal)
Biológiai lebonthatóság: nem bomlik le könnyen.

Foszforsav
LC50 (96h): 138 mg/l (hal)
Biológiai lebonthatósága: szervesetlen sav.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

Szakszerű kezelés és felhasználás során környezeti probléma nem várható. A keverékben található felületaktív anyagok megfelelnek a rendeletben – 648/2004/EK – előírt biológiai lebonthatóságnak.

12.3. Bioakkumulációs képesség

Mindenképpen elkerülendő a tömény keverék talajba, közcsatornába, vízfolyásokba kerülése. Mivel vízben jól oldódik, bioakkumuláció nem várható. Hígított formában a szennyvízcsatornába vezetve a helyi előírások betartása mellett a termék nem befolyásolja a szennyvíztisztító berendezések működését.

12.4. A talajban való mobilitás

Amennyiben a termék beszennyezte a talajt, vízfolyásokat, intézkedni kell, hogy a minimálisra csökkenjen a vízbázisokra gyakorolt hatás.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

A keverékre nincs adat.

12.6. Egyéb káros hatások

A keverékre nincs adat.

13.) Ártalmatlanítási szempontok:

Ne juttassuk közvetlenül, hígítás nélkül csatornába, környezetbe.

13.1. Hulladékkezelési módszerek

A keverék maradékai, hulladékká vált szennyezett göngyölege a 2000. évi XLIII. Törvény alapján veszélyes hulladéknak minősül, besorolását a 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet alapján, a tevékenységnek megfelelően kell elvégezni, a hulladékkezelésre a 98/2001. (VI.15.) Korm. Rendelet előírásait kell alkalmazni. A keverék nagy mennyiségű maradékait hulladékgyűjtőben lehet megsemmisíteni a hatályos engedélyek által meghatározott technikai előírások és normák szerint.

A különböző felhasználási területek miatt a gyártó nem pontosan tudja megadni az EWC kódot valamint az EWC kód nem keverékre vonatkozik.

A keverékkel szennyezett hulladékká vált göngyöleg, veszélyes hulladékként kezelendő.

EWC kód: 15 01 10 * Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék

13.1.1. Keverék: Amikor csak lehetséges a hulladék keletkezését el kell kerülni, minimálisra kell csökkenteni. A felhasználást kell előnyben részesíteni.

13.1.2. Csomagolás: A szennyezett csomagolóanyagokat a lehető legalaposabban ki kell üríteni, majd alaposan megtisztítani. Vízzel tisztítható. Háztartási hulladékkal nem keverhető.

Tilos a tömény keveréket és maradványait talajba, élővízbe és hígítás nélkül közcsatornába juttatni. A rendeltetésszerű felhasználás során keletkezett szennyvizekre a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendeletben előírtat kell alkalmazni, figyelembe véve a 28/2004. (XII.25.) KVM rendelet határértékeit is.

14.) Szállításra vonatkozó információk:

Szárazföldi szállítás ADR/RID és GGVS/GGVE:

Osztály: 8 Csomagolási csoport: II

Bárcaszám: 8 Alagútkód: E

UN szám: 3264

Az áru megjelölése: Maró, folyékony, savas szerves anyag M.N.N.
(foszforsav-at tartalmazó lúgadditív koncentrátum)

15.) Szabályozással kapcsolatos információk:

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Az Európai Parlament és Tanács 2006. december 18-i 1907/2006/EK rendelete a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH)

REACH rendelet módosításai

Veszélyes anyagok magyarországi jegyzéke és kiegészítő jegyzékei

1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és a kapcsolódó rendeletek

3/2002.(II.8.) SzCsM – EüM együttes rendelete a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről

2000. évi XLIII. Törvény a hulladékgazdálkodásról

98/2001.(VI.15.) Korm. rendelete a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról

44/2000.(XII.27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások illetve tevékenységek részletes szabályairól

33/2004.(IV.26.) ESzCsM rendelet a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról

25/2010.(V.12.) EüM rendelet egyes kémiai biztonsági tárgyú miniszteri rendeletek jogharmonizációs célú módosításáról

25/2000.(IX.30.) EüM – SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

9/2008.(II.22.) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról

16.) Egyéb információk:

16.1. A biztonsági adatlap előző változathoz képest való módosítása:

A keverék adatlap módosítása az érvényben lévő rendelet(ek) miatt történt.

Módosítás: formai változás.

16.2. A vonatkozó R mondatok

A veszélyes összetevő, az adatlap 3. pontjában feltüntetett R mondatok szövege:

R 11	Tűzveszélyes
R 22	Lenyelve ártalmas
R 34	Égési sérülést okoz
R 36	Szemizgató hatású
R 41	Súlyos szemkárosodást okozhat
R 67	Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

16.3. Rövidítések

ÁK-érték: Megengedett átlagos koncentráció.

CK-érték: Megengedett csúcskoncentráció.

CAS szám: A Chemical Abstracts Service jegyzékében szereplő szám.

EC szám: az EINECS- és ELINCS számok.

LC 50: 50% halálozási rátához tartozó koncentráció.

LD 50: Közepes halálos dózis mennyisége.

EC 50: Azon koncentráció, melyhez 50%-os hatásereőség tartozik.

16.4. Egyéb

Megjegyzés a felhasználó számára:

Jelen adatlapban feltüntetett információk az utolsó változat időpontjában rendelkezésünkre álló ismeretek szintjén alapul. Jelen dokumentum nem jelent a keverék tulajdonságaira vonatkozó garanciavállalást.

Mivel a keverék használata nem tartozik közvetlen ellenőrzésünk alá, a felhasználó kötelessége, hogy saját felelősségére betartsa az érvényes vonatkozó higiéniai és biztonsági előírásokat és törvényeket.

Biztonsági adatlapot készítette: Szijjártó Edit

Biztonsági adatlapot készítette felelős személy elérhetősége:

szijjartoedit@hunchem.hu

Biztonsági adatlapot készítette felelős személy aláírása: